

Kéziratok, a melyek nem adatnak vissza ide küldendő: „MURAVIDÉK” szerkesztősége Murska Sobota, Alexandrova c. 202. szám.

Postatakarék számla száma 12980.

Laptulajdonos: KÜHÁR ISTVÁN.

MURAVIDÉK

Politikai-, gazdasági és társadalmi hetilap.

Megjelenik minden vasárnap. Előfizetési ára negyedévre belföldön 15 Dinár, külföldre 18 Din. Amerikába 20 Din. Hirdetési ár □ cm-ként: szöveggel és nyílttér 1.50 Dinár, rendes 1. — Din., apróhirdetés 0.70 Din. és az illeték. Több-szörinél engedmény.

VII. Évf.

Murska Sobota, 1928. január 22.

4. Szám.

A háboru törvénytelen.

Amerika ez idő szerinti külügyminisztere kimondotta, hogy minden háboru törvénytelen, nemcsak a támadó háború. Rendkívül érdekes ez az amerikai kijelentés, minek kapcsán azt is lehetne kérdezni, hogy hát akkor volt-e valaha törvényes háború is? Vagy volt-e valaha olyan törvény, amely a háborút az emberiség számára egyenesen előírta?

Nagyon nagy kár, hogy Amerikának csak most jutott eszébe, a háborút törvénytelennek, bűnnek, gonosztettnek nyilvánítani.

A világháború folyamán Amerika úgy gondolkodott, hogy a háború, különösen amely nem az ő területén folyik s amelyet biztos távolságból szorakozásképpen lehet nézni, — egy jó geseft. Mikor az európai népek háborúra gyilkolták egymást, aki csak kért tőle, mindenkinek szállított jóféle készpénzért minden kigondolható ördögi szerszámokat, hogy az embermészárlás minél alaposabban, minél sikeresebben menjen végbe Európában.

Ezért aztán megkapta Európának minden aranyát s még ráadásul adósa maradt neki mindenki úgy, hogy még beláthatatlan idő fog eltelni addig, míg az európai államok kedves hitelezőjüktől megszabadulnak.

Tehát szállított mindent jó pénzért, de hitelbe semmit, — mikor Európában a rongyos papiros lett az úgy nevezett pénz, akkor Amerika elővette a másik esztét, tovább nem adott semmit; — a boltot bezárta. Inkább küldött át hadseregeket, hogy a gyilkolást segítsék mielőbb befejezni, mert attól félt, hogy az európaiak majd annyira kipusztítják egymást, hogy neki nem marad kundsajtja.

Rosszul is kezdett menni Amerikában az üzlet, mert nem volt kinek mit eladni pénzért; — lévén az európai arany mind az ő zsebében, — Amerika pedig hitelbe nem dolgozik.

Amerika most azt nézi, mi megy végbe Európában? A sok mindenféle barátsági szerződések;

POLITIKAI ÉLET.

A szentgotthárdi eset.

A szentgotthárdi fegyvercsempészet ügyében a prágai Reformátusok írja, hogy a kisantant az ügyből nem akar nemzetközi affért csinálni, nem azért, mintha ehhez joga nem volna, hanem azért, mert azok, akiknek tanuskodniok kellene, hallgatni fognak. A kisantant kormányainak joguk van a Népszövetség-nél lépéseket tenni a szentgotthárdi eset miatt, még pedig a béke szerződés 143. szakasza alapján, mely a népszövetségi tanácsot felhatalmazza, hogy Magyarország fegyverkezését ellenőrizze. A vizsgálat akár eredményes lesz ebben az ügyben, akár nem, végleges döntés a kisantant külügyminisztereinek konferenciáján fog eldőlni. S ez február hávéra van tervezve.

védő- és dacz szövetségek, paktumok stb. oda viszik a nemzeteket, hogy egyik jobban fegyverkezik, mint a másik. A hadseregek állig fegyverben, — izzó minden, — forr minden, — csak egy szikra, és esetleg éghet a világ.

Mi a teendő most? Ki kell mondani most, hogy nem szabad háborúskodni, mert a háboru bűn, gonosztett, tehát nem szabad elkövetni, sőt aki még gondol is a háborúra, előbb vessen keresztet magára s ismerje el, hogy még a háborúra való gondolással is vétkezett.

Amerika most ilyen értelemben akar az európai országokkal békés paktumokat kötni; de nem megy. Ajánlatát senki sem fogadja el, a kinyújtott kéz után nem kap senki sem!

Mikor a Népszövetség színe előtt egy német ember azt mondotta, hogy módoljanak ki valami egyéb eszközt a háború helyett az egyenlenségek elintézésére, — arra azt mondták a többiek, hogy biz az igen szép eszme, valóban meg is kellene csinálni, mert így egy új világ alakulna! Nő, és mi lett? A világ egy igen szép ideával gazdagabb lett, azután maradt minden a régiben!

Románia nem kap kölcsönt Angliában.

A román nemzeti bank kormányzója Angliából haza érkezett, a hol az ország számára nagyobb kölcsönt akart felvenni. Az ez ügyben folytatott tárgyalások azonban nem vezettek eredményre, mert Anglia ez idő szerint nem óhajt kölcsönt adni Romániának, hanem csak arra hajlandó, hogy a román banknak folyó számlát nyit. A kölcsön Romániának a gazdasági válság szanálására volna szükséges.

Az Olasz-jugoszláv szerződés határidejének meghosszabítása.

Az olasz-jugoszláv barátsági szerződés január 27.-én lejár. Híre jött hogy a felmondási határidőt hat hónapra kölcsönösen elha-

Mikor a muszka delegátus igen sok millió ember nevében s óriási nagy hadsereggel a háta megett, azt ajánlotta, hogy pusztítsák el az erősségeket, fegyver helyett kapát, meg kaszát adjanak az emberek kezébe, a hajókkal, a repülőgépekkel kereskedelmet folytassanak, akkor mosolyogtak a beszédjén, azt mondták rá, hogy még nem lehet!

Hát mikor lehet?

Ugy látszik, az emberiségen soha Urrá nem lesz az a megfontolás, hogy a háború igazi eltörléséről még csak komolyan gondolkodják is!

A felvetett szép eszmék maradnak a hozzá nem értők, a lajkusok számára, ám azok, kik a népek sorsát intézik, mindig megmaradnak azon az állásponton, hogy mindenki vigyázzon a maga bőrre és tartsa szárazon a puskaporát!

Van-e valahol egy ország, amelyik lemondhat a honvédelem gondolatáról bizva abban, hogy a háborút mindenki bűnnek, gonoszságnak tartja, ennél fogva a háború réme az emberiség élet programjából végleg eltűnt?

Mai napság nincsen; — de nem is lesz soha! Pr. M.

lasztották. Most az olasz lapok a hirt erőiesen cáfolják s azt írják, hogy csak az elhalasztás lehetőségéről volt addig szó Beogradban a két állam külügyminiszterei között, de végleges megállapodásra még nem került a sor.

ROVÁS.

Uj katasztrofezés történt a m. szobotai telekkönyvhöz tartozó néhány községben. Tagadhatatlanul, egy rég várt kívánság teljesedett volna be az új telekkönyv felfektetésével, ha az tényleg meg is történt volna. Igen ám, csak hogy nem úgy történt. Az új telekkönyvet megnyitották, s következetesen a régi telekkönyvet megszüntették, abba többé semmit bejegyezni nem lehet. Most jön aztán a valódi. A régi telekkönyv érvényét veszítette, de az új telekkönyvbe sem lehet semmi változást bejegyezni. Miért? Egyszerűen azért, mert a régi telekkönyv szerinti változások, egy erre a célra szükséges hivatalnok erő hiányában, nincsenek keresztül írva. Egy hivatalnok erő hiánya miatt hány száz embernek kell károsodnia és megelégednie, mikor az ily fontos ügyébe be sem tekinthet. Igazán ezt a sürgős kérdést, egy hivatalnok ki- rendelésével, minél hamarabb kellene megoldania a kompetens hatóságnak.

„Pupillari donar”-nak nevezik az árvaügyi pénzeket. Ezeket a bíróságnak egy teljesen biztos alapon álló intézetnél kell elhelyeznie kamatozásra. Biztos alapon állónak pedig csak a közvagyon által biztosított intézetek vétetnek, például több község vagy város által alakított és fentartott intézet. Miután ilyen Prekmurjában nem lévén, az itteni bíróságok az ily pénzeket Mariborba, a »Mestna hranilnica«-ba (Városi takaréka) küldötték. Legutóbb aztán megjelent egy utasítás, mely szerint »hol ily intézet nincsen, ott a bíróságok az állami hitelbankba kötelesek az ily pénzeket elhelyezni.« Természetes, ha a rendeletet szóról-szóra akarjuk venni, akkor a mi bíróságainknak is ezt kell cselekedniük, s meg is cselekszik, azaz a pénzt az állami hitelbankba küldik. Miután pedig az utasítást úgy is lehetne magyarázni, hogy a vármegye területén, igenis van ily intézet, a pénzt továbbra is a maribori városi takarékhhoz lehetne utalni annál, mert rövidesen M. Szobotának is meg lesz a városi takaréka, mikor magától értetődően ugyis itt kell az ily pénzt elhelyezni, legfőképp pedig azért, mert a maribori városi takaréka már nagyobb összegű kölcsönöket folyósított Prekmurjába.

Politikai szemle.

A politikai világot most a demokrata párt magatartása érdekli, mely esetleg a kormány összetételében változásokat idézhet elő. Bizonyos radikális körök véleménye szerint a demokratákkal alig lehet együtt működni sokáig, azért a kormány radikális része érintkezést keres az ellenzékkel, különösen a Radics párttal.

A Radics pártban bomlás mutatkozott, ám ezt sikerült legutóbb a zágrébbi párt kongresszusán elsimítani, mikor is Radicsnak sikerült az elégedetlenkedőket megnyugtatótni.

A parlament plenuma január 20-án ül össze, s akkor azonnal megkezdik az adóegységesítésről szóló törvényjavaslat tárgyalását.

A pénzügyi bizottság sorba tárgyalja le az összes szakminisztériumok költségvetéseit.

Legfontosabb volt a hadügyi költségvetés. Az előbbi költségvetés három milliárd és 900 millió volt, ezt most kétmilliárd 428 millióra csökkentették. Tovább már nem lehet apasztani. A személyi kiadások így is növekedtek. Megtudjuk a költségvetésből, hogy összesen 95.000 káplár és katonakatoná, 8854 altiszt és 5323 katonai iskolai növendék van. Egy katona élelmezése naponta 7.60 dinárba kerül.

Nagy figyelmet fordítanak a tűzérzés technikai felszerelésére. A Radics pártiak kifogásolták a tárgyalás folyamán, hogy a haditengerészetre keveset fordítanak. A független demokraták szónoka követelte, a szolgálati idő leszállítását.

Hadzsics Steván tábornok hadügyminiszter válaszában elismerte az ellenzék tárgyilagos bírálatát s a többiek között kijelentette, hogy a katonai körök állandóan törekednek arra, hogy a szolgálati időt megrövidíthessék, ám e kérdést alaposan tanulmányozni kell.

Kijelentette a hadügyminiszter, hogy nekünk nincsenek háborús szán-

dékaink, mert tudjuk, hogy nagy szükségünk van a békére és éppen mi voltunk azok, a kik legjobban örülünk annak, ha a háborút törvényen kívül lehetne helyezni. Azonban a honvédelemre felkészülve kell lennünk. A hadsereg

létszáma most nem is egy százaléka az ország lakosságának, háború esetére azonban legalább másfélmillió emberre van szükség.

A pénzügyi bizottság a költségvetést elfogadta.

Összeomlott vágyak.

Én szeretlek, te pedig csak nevetsz rajtam,
Ha könnyezni látsz, örülsz fuló kacajban.
Mint vad pogány a bálványt, úgy imádlak én
És te kigunyolsz, itt hagysz engem könnyedén.

Én itt vagyok lenn, te ott fenn a bérctetőn,
Én odáig vágyom, te feljebb merengőn . . .
S amaz fel tovább — ki tudja hová, merre?
Honnan bukása lesz szörnyű mélységekbe . . .

Ugy véled, az élet ábránd csak és álom
S álmaidban rohansz végtelen határon . . .
Hogy ragyogsz fénylő csillagokkal, azt hiszed
S várnak rád reszkető karokkal ezerek . . .

Akik hinni tudnak, mindazok boldogok,
Összezuzott szívvel, én hinni nem tudok . . .
Fénylő ég nem derít sugarakat énrám,
Komor nagy felhőknek haladok csak nyomán . . .

Nem is veszek búcsút, úgy megyek előled:
Hiába hívnálak ugys, vissza téged.
S akkor jövök vissza, téged látni újra:
Mikor majd itt leszel te is porba hullva . . .

Óh, mily gyermek leszek akkor felvidulva,
Hogy itt látlak velem, oly sok idő múlva . . .
Kéj lesz gyönyörködnöm szenvedéseidben,
Mint ahogy te tetted, valamikor régen . . .

Te a kezéd nyugtod s rabom leszel nékem,
Mint én neked hajdan, úgy te nekem éppen.
De én feljebb szállok, futok te előled —
Én is úgy otthagylak s kacagok feletted!

Te leszel csalódott, te mensz búcsu nélkül,
De te nem róhatod fel ezt nekem vétkül.
Szívem elfásult már, ugyse szeretnélek:
Mit érne ugys, hogy: csak szánnálak téged! . . .

GÁLOSSY JÓZSEF.

Borús az ég . . .

Borús az ég fölöttem,
Nappal is homály van
Csak úgy mint a szívemben
— Odakint hideg van —
Megfagyasztja a bánat
— Angyalom utánad,
Az én szívem világos
Tavaszt már nem várhat!

Télre fordult itt az idő
Fagyos idők járnak
A szívembe bús emlékek
Kisértani járnak
Hessegetem el-ol őket
Végre el is mennek;
Ámde a régiék helyett
Mindig újak jönnek!

SAS

HIREK.

— Örömhír a királyi családban. Beográdi jelentés szerint, f. hó 19.-én reggel 1 óra 6 perckor Mária királyné egy fiú gyermeknek adott életet. Ez a királyi pár második gyermeke. Ugy a királyné, mint az újszülött teljesen egészségesek.

— Elhalálozás. Régi jó ismerősünk Kemény Markó helybeli mészáros, nyugodt, csendes, jószágos felesége Hirschl Sarolta f. hó 14.-én elhunyt. Temetése igen nagy részvét mellett 15.-én délután volt. A szertartás alkalmával, szerb és német nyelven, a helybeli közszeretnek, örvendő Dr. Róth ur rabbi oly magas röptű, szivettépő, nagyon hatásos beszédet mondott, hogy a különféle vallású hallgatóságnál könnyéklü szem nem volt látható. Amidőn az általunk is tisztelve szeretett halottnak, nyugodalmas, békés tulvilági életet kívánunk, igaz szívű részvétünket fejezzük ki a gyászoló családnak és annak nagyon tisztelt rokonságának, amiért

Szerelem Délen.

— Novella. —

Írta: GÁLOSSY JÓZSEF.

(Folytatás.)

Ugy fájt neki ez az ének, megtudta érteni, hogy Luigi szenved. Miért nem jön ide? Hozzá szeretne menni, de hogyan találja meg?

Paolóval, egy másik gondolással találkozott, azt megszólította:

— Paoló, beszéljél Luigivel?

— Beszéltem, de délelőtt.

— Miért marad oly sokáig a tengeren?

— Nem tudom Fiametta, lehet, hogy még tud keresni.

— Paoló, legyél olyan jó, evezd hozzá, te könnyebben megtalálod és mond meg neki, hogy itt várom már régen. Arra, amerre a gitár szól, megtalálod.

— Jól van Fiametta, nem tagadom meg a kívánságodat.

Paoló elment és remegő, habos hullámtaréj maradt utána. Luigit könnyen megtalálta a gitár zenéje által a gondolák között. Az ülésnek támaszkodott Luigi. az eget nézte és úgy játszott.

Annyira elmerült, hogy nem vette észre Paoló gondoláját, csak annak hangja térítette őt magához:

— Luigi.

Luigi gitárján megszakadt a dallam.

„Most ért oda” — suttogta Fiametta, midőn elmosódtak a gitár hangjai a szabad tengeren.

— Te vagy, Paoló? Mit akarsz? — kérdezte a megszólított.

— Fiametta küldött hozzád, azt mondta, régen vár rád, jöjj ki hozzá a Szent Márk térre.

— Paoló, sajnálom a fáradságodat, hogy ide jöttél. Ha kimensz, mond meg neki, hogy nem megyek. — Oly jó itt lenni a hullámok ölén, hallgatni a habok susogását, innen nézni a csillagos eget és az ezernyi fénnel ragyogó Velencét. Ezek mindig ilyenek maradnak, nem csálnak meg, mint ő és nekem jobb hallgatni a gitárom hangját, mely igazabb az ő szavaival. Megmondod Paoló?

— Szívesen, Luigi.

— Köszönöm testvér.

Paoló a fele uton járt, Luigi mégis követni kezdte őt. Mire kiért, Paoló már nem volt ott, csak Fiametta, aki a sötétlő tengert nézte és halkan zokogott. Ki tudja miért? Talán maga

sem tudta. Tudta, hogy megcsalta Luigit, sajnálta őt, de úgy érezte, hogy egy különös, ellenállhatatlan kényszernek engedve, még jobban megfogja csálni.

A szerelem elnéző, a szerelem mindent megbocsát. És Luigi nem is volt benne bizonyos, ha a lány edigi érzelmei megváltoztak-e? Ott állottak egymás előtt és az arcuk vele lángolt a velencei est kápráztató fényével . . .

— Szívesen, Fiametta? — kérdezte, bánkodva az iménti szavai után.

A lány kezét nyújtotta, szorítása lágy volt és meleg.

— Vigyél a tengerre, Luigi — kérte az ifjút.

— Mit akarsz ott, Fiamettám?

— Oda vágyom veled . . .

— Előbb mond meg, hogy miért sírtál?

— Megbántottál.

— Fiametta, tegnap nem hoztál virágot, ma se látok nálad. — Nem érek meg ennyit?

— Luigi, a szép elfogyott, hitványat nem akartam neked . . .

Fiametta megcsókolta Luigi homlokát, azután a gondolára lépett.

— Ha adni akarsz, gyere utánam — suttogta halkan.

Luigi csodálkozva és a boldogság édes mámorában érezve magát, ott állott a parton. — Hát így ítélte meg a lányt? A könnyek . . . a csók . . . ah! mind mást beszélnek . . .

Kezeit kitérte, mintha a csodás Velencét akarná forró szívére ölelni azzal a lánnyal együtt s pár siető léppel ő is a gondolán volt.

Ah, de szép volt az az éjszaka! Óh, hogyan tündökölt velence és a csillagos ég! A tenger szerelmet regél s csókok végtelen sorát a déli fuvallom . . .

Csak szeretni határtalanul, az izzó szenvedélyek viharával, ezért érdemes élni — ez a boldogság!

VII.

Luigi gondolája halkan csobogott Fiametta lakása előtt. A lány most nem ébredt fel a gitár zenéjére, aludt az édes és Luigi nem akarta felkelteni: hadd álmodjon róla és a szerelemről . . .

A Giardino publico-ra ment, ott már ébredőben volt az élet. Paolót is ott találta, aki beszédbe elegyedett vele.

— Luigi, mondanék neked valamit — kezdte — nem azért, hogy igaz, mert én nem tudom, csak figyelmeztetni akarok . . . (Folyt. köv.)

a megmászhatatlan természetnek nagy ereje Saroltájukat, anyjukat, nagymamájukat elvitte meleg családi és rokoni körükből és ezért nekik mérhetetlen fájdalmat okozott.

— Kereskedők és iparosok! Kereskedők egyesülete és az egyesített ipartestület, M. Szobota járás részére, együttes hivatalos napot tartanak kedden, azaz 1928. január 24-én és pedig: 8 órakor d. e. a Gorcsán-féle korcsmában Krizsencio, déli 12 órakor a Marsek-féle korcsmában G. Lendaván és d. u. 3 órakor a Koblencser-féle korcsmában Sv. Jurjén. Ezekon a hivatalos napokon tárgyalatnak az adók, ugyancsak felvételnek bármilyen panaszok, azért fontos minden kereskedő és iparosra, hogy a jelzett időben és helyen megjelenjék.

— Halálozás! Némethy János nyugalmazott tanító, kántor, hatvannyolc éves korában meghalt Turniščén f. hó 12. én. Az elhunyt még a régi gárdából maradt itt s a változásokkor nyugalmába ment mint tanító, csak a kántorságot tartotta meg. Mint tanító negyven évig működött Turniščén. Egy egész generációt nevelt és tanított kitűnő eredménnyel. Egyike volt az akkor idők legkitűnőbb tanítóinak s mint ilyen többször részesült anyagi és erkölcsi elismerésben. Abban az időben különösen a magyarosítás terén ért el nagy eredményt s ezért Zala vármegye nemesi pénztára többször részesítette tekintélyes pénzbeli jutalomban, az egyházi főhatóság pedig igazgatói ranggal tüntette ki. Turnišče községben állandóan tagja volt a községi képviselőnek választás révén, azonkívül többször volt megyebizottsági tag is. Nagy családja egész tanító dinasztia volt. Elhalt neje is mint tanító hosszú évekig dolgozott mellette, azonkívül három fia és egy leánya működik tanítói pályán, két lánya pedig megszerezte az óvónői oklevelet. — Némethy János egy nagy multi családnak volt a folytatása Turniščén, hol elődei már rég mult idők óta mint tanító mesterek működtek. Nagy tiszteltnak, szeretetnek és közmegebecsülésnek volt ritka részese s ez kifejezésre jutott temetésén, mert a „Turnišče“-i fára népe oly fényes, nagy gyászolással megható végtisztességet adott negyvennyolc évig működött kántorának, aminő csak ritka embernek jut osztályrészül. — Sok, nagyon sok idő fog elmúlni, míg Turniščén elfelejtik a jó, öreg „Gospod Skolnikot“, — mert igen sokan, fiatalok és idősebbek csak nagy szeretettel és hálával gondolnak szeretett tanítójukra. Nagy és kedves emlékét több ezer ember fogja lelkében megőrizni egész életén át! — Temetése e hó 14. én délelőtt volt Turniščén, fényes díszrel és a környék intelligenciájának is nagy részvételével! Az isteni Mester adjon örök nyugodalmat neki!

— Milyen a politikai községek beosztása? Dolnja Lendava járásban: (vastag nyomású nevek a politikai, (zárjelben) levők pedig a hozzáosztott kataszteri községi neveket jelentik). D. Lendava (D. Lendava Banuta, Dol-

ga vas, Mostje); **Beltinci** (Beltinci, Gančani, Izakovci, Melinci, Odranci); **Bogojina** (Bogojina, Bukovnica, Filovci, Ivanci, Strehovci); **Nedeljica** (Nedeljica, Mala Polana, Velika Polana); **Čentiba** (Čentiba, Dolina pri Lendavi, Peteševci, Pince); **Črenšovci** (Črenšovci, Dolaja Bistrica, Gornja Bistrica, Srednja Bistrica, Traje, Žižki); **Dobrovnik** (Dobrovnik, Genterovci, Kamovci, Radmožanci, Žitkovci); **Gaberje** (Gaberje, Spodnji Lakoš, Gornji Lakoš, Hotiza, Kapca, Kot); **Kobilje** (Kobilje, Motvarjevci); **Turnišče** (Turnišče, Gomilice, Lipa, Renkovci). — **Murska Szobota** járás: **Bakovci** (Bakovci, Krog, Satahovci); **Bodonci** (Bodonci, Novi Beznovci, Poznanovci, Pužavci, Stari Beznovci, Strukovci, Vadarci, Zenkovci); **Cankova** (Cankova, Domajinci, Gornji Črnci, Korovci, Krašči, Skakovci, Topolovci); **Bokrači** (Bokrači, Dolina, Krnci, Kukeč); **Gornji Petrovci** (Gornji Petrovci, Boreča, Adrijanci, Lucova, Otovci, Stanjevci, Šulinci); **Domajnšovci** (Domajnšovci, Središče); **Fokovci** (Fokovci, Andrejci, Ivanovci, Selo, Volčja Gomila); **Gornja Lendava** (Gornja Lendava, Dolnji Slaveči, Kovačovci, Kruplivnik, Radovci, Vidonci); **Hodoš** (Hodoš, Krplivnik, Šalovci); **Kančovci** (Kančovci, Lončarovci, Ratkovci); **Križevci** (Križevci, Košarovci, Panovci, Peskovci); **Kuzdoblanje** (Kuzdoblanje, Dolič, Gornji Slaveči, Matjašovci, Trdkova); **Mačkovci** (Mačkovci, Dankovci, Kustanovci, Prosečkavas); **Markovci** (Markovci, Čepinci, Neradnovci, Ženavljci); **Martjanci** (Martjanci, Lukačevci, Mlajtinci, Moravci, Noršici, Sebeborci, Tešanovci); **Murska Sobota** (Murska Sobota, Černelavci, Nemčavci, Rakičan, Veščica); **Prosenjakovci** (Prosenjakovci, Berkovci, Čikečkavas, Ivajnšovci, Pordaševci); **Puconci** (Puconci, Brezovci, Gorica, Lemerja, Markišavci, Polana, Predanovci, Vaneča); **Rankovci** (Rankovci, Borejci, Gaderovci, Krajnc, Kupšinci, Sodišinci, Vančavas); **Sv. Jurij** (Sv. Jurij, Kramarovci, Rogašovci, Nuskova); **Sotina** (Sotina, Ocince, Srdica); **Tišina** (Tišina, Gradišče, Murski Črnci, M. Petrovci, Petajanci, Tropovci); **Veliki Dolenci** (Veliki Dolenci, Mali Dolenci, Budinci).

— Egy merénylő macedon asszony. Délserbiában egy újabb politikai merénylet történt. A merénylő ezuttal egy asszony, neve Buljeva Mara, egy tovoji származású macedon nő. A merénylet nappal, délelőtt 11 órakor történt, az áldozat pedig Prelics Velimir, a szkopljai főispán jogi referense. A hivatalnok nyugodtan haladt Szkopljéban az utcán, a nő pedig hátulról követte. Egyszer csak hátulról lövöldözni kezdett Prelicsre, kit több golyó el is talált és a hivatalnok összeesett. A merénylő nő erre öngyilkosságot akart elkövetni, de a járőrök ebben megakadályozták. Prelics sebesülése oly súlyos, hogy nem biznak életbenmaradásához. A merénylő nő a macedon komité tagja, sokáig volt Bulgáriában s a merényletet azért követte el Prelics ellen, mert ő volt az, aki a

bolgár diákok szervezetét leplezte s ellenük a vizsgálatot vezette. Már régóta leselkedett a hivatalnokra, de senki sem gondolta, hogy nő léte mit forral, hisz még alig 25 éves. A merénylet nagy felháborodást keltett, mert már azt hitték, hogy a hatóságok véget vetettek a macedon komité tevékenységének, de úgy látszik, hogy ezek most nőket alkalmaznak és bérelnek fel a merényletek végrehajtására.

— Éhínség a Vajdaságban. Szomorú hír jön a gazdag Bácska, Bánáti és Vajdasági földről. A földnékeliek s a városok szegényeit éhínség előtt állanak. Különösen a gyermekek szenvednek sokat a nyomorúság miatt.

— Amerika és Anglia között rendes légi forgalom lesz. Angliában már épül állam költségén a R. 100. kormányozható léghajó, mellyel megkezdik a rendes személy és postajáratot Anglia és Amerika között. Tudnivaló, hogy most igen nagy a verseny Anglia és Amerika között. Tudnivaló, hogy most igen nagy a verseny Anglia és Németország között, hogy a légi forgalmat a két világrész, Amerika és Európa között megvalósítsák. Az angol léghajó július vagy augusztusban indul első próba útjára, Londonból, Newyorkba és onnan vissza, azután Kanadába. Az irány az időjárástól függ, hogy déli vagy északi irányban fog-e történni az átkelés. A léghajó a legnagyobb kényelemmel lesz berendezve. Egy négy ágyas kabina 80 font, egy két ágyas 100 font, egy egy ágyas 120 font Sterlingbe fog kerülni. Ha a próbaut sikertelen, akkor még nagyobb léghajót fognak építeni, amelyen esetleg 100 utas is elfér. Az ut Amerikába 58 óráig, visszafelé 38 óráig fog tartani.

— Az elsüllyedt tenger alattjáró. Az amerikai partok mellett elsüllyedt tenger alattjáró hajóból nyolc buvár eddig harminckét áldozatot hozott felszínre. A halál okául valamennyinél gázmérgezést állapítottak meg.

— A kínai kommunista rémuralom áldozatai. Angol újságok jelentései szerint a kínai két hónapig tartó kommunista megszállások alatt körülbelül száz ezer embert öltek meg, néhány tőmegesen a legállatiasabb módon darabokra vagdalták az embereket. Sok helyen a szónoki emelvényeket levágott ember fejekkel díszítették. A kommunisták áldozatai elsősorban nagybirtokosok és kereskedők voltak.

— A halott főnyereménye Barcelonában meghalt nemrég egy ember. Felöltöztették ünnepi ruhájába s el akarták temetni. Amint a koporsó födelét rá akarták zárni, valaki észrevette, hogy ruhája zsebéből egy papír áll ki. Ezt kivették a zsebből s átadták az özvegynek, hogy tegye el. A temetés után kint, hogy a zsebben egy sorsjegy volt, mely főnyereményt nyert. Az özvegy most dúsgazdag lett a nyeremény folytán.

— Berlinben levegőbe repült egy villa. Borzalmas robbanás történt Berlin főváros villa negyedében. Egy kísérleti laboratórium robbant fel, melynek három halottja és több súlyos sebesült áldozata van. A villa egy egészségügyi tanácsosé volt s a megmaradt

pincében annyi robbanó szert találtak, hogy ha még az is felrobbant volna, akkor az egész villa negyedet, Grünwaldot elpusztította volna. — Érdekes, hogy a mai béke világban mennyi robbanó szer pusztít, hol itt, hol ott?

— Berlinben lefejeztek egy kéjgyilkost. A plötzenseei fogház udvarán a hóhér lefejezte Böttcher Miksát, a halálra ítélt kéjgyilkost, aki Lambsdorff orosz grófnőt megfojtotta és kirabolta. Azután egy iskolás leányt is megkerített s azt is megölte. Kérelmét póré megújítása iránt a törvényszék elutasította s az ítéletet nyomban végre hajtották rajta. A hóhér egy csapásra levágta a fejét.

— Csehszlovák-magyar döntőbírószág. Január 24. én ül össze a csehszlovák-magyar döntőbírószág, amely az első földbirtok pert fogja tárgyalni. Ugyanis Hadik gróf elvett birtokaiért pert indított a Csehszlovák állam ellen s most első ízben lesz ily nemű tárgyalás Lausanneban.

— Bánya katasztrófa Amerikában. Az Illinois állambeli West Frankfortban bánya robbanás történt s kilencvenöt bányász a beomlott bányában rekedt. Hosszu és megfeszített mentési munkálatok után sikerült hatvan bányászt kimenteni még élve. Eddig tizenkét halottat hoztak ki.

— A romániai antiszemita diákok feldúltak egy zsidó temetőt. Piatra Neam tubuysmoan zsidó lakosságu városban az antiszemita diákok teljesen vandál módra feldúltak a zsidó temetőben vagy hatvan sirt. A temető feldúlását csak reggel vették észre s a hatóságok vizsgálatot indítottak, melynek során kint, hogy a diákok vagy 50-en lehettek. Az izgalom az egész városban nagy.

K I N O

V MURSKI SOBOTI

V NEDELJO 22. januara
popoldne ob 3, zvečer ob 8 uri

Casanova

Monumentalni vele-
film u 2 dijela.

Dio II.
IVAN MOŽUHIN.

VSTOPNINA: Gornje lože
12 Din., spodnje lože 10 Din.,
in II. prostor 5 Din.

Lastnik kina
GUSTAV DITTRICH.

Az 1927/28. évi pénzügyi törvény és a magántulajdon.

Tudott dolog, hogy az államháztartást illetőleg, minden évben szoktak pénzügyi törvényt alkotni. Az itteni szokás szerint azonban ez a pénzügyi törvény sok egyébre is kiterjeszkedik, egyes minisztériumoknak felhatalmazásokat ad és más törvényeket is magában foglal. Megtörtént ez az idén is, de a többi között szerepel — a 69. § alatt — egy égbekiáltó igazságtalanság.

Az idézett törvény eme 69. §-a t. i. előírja azt, hogy a határtól ötven kilométeren belül birtokot venni avagy eladoi csak a belügy- és hadügyminiszter engedélye alapján szabad. Az eddigi pénzügyi törvény is tartalmazott ilyen rendelkezést, de azzal a különbséggel, hogy ezt csak az idegen állampolgárokra vonatkoztatta, ami államvédelmi szempontból érthető. Nem szabad azonban törvényerőre emelkednie ennek a javaslatnak ilyen formában, mely mélyen sérti a magántulajdon szentségét, s nemcsak területünk, hanem egész Szlovénia, nemkülömben Horvátország, Baranya és a Vajdaság felső része is érzékenyen sújtva van.

Tegyük fel, hogy ez a törvényjavaslat törvényt emelkedne, lássuk milyen súlyos következményekkel járna a már ugys teljes pangásnak indult mezőgazdaság.

A mai mezőgazdák pénztelensége általánosan tudott. Már alig 30%-a, mely kölcsönhöz ne folyamodna. Olcsó kölcsönt kapni ma már nyomós protekciót kíván, de ha a nevezett szakasz törvényerőre emelkedne, még a mainál drágább kamatra is bajosan lehetne kölcsönt kapni. Ez magától értetődő is, mert kötött birtokra egy intézett sem mer adni hitelt. Ez pedig a mai gazdasági válságban a gazdát egyenesen a добра kergetné. De közgazdasági szempontból is káros következményekkel járna, mert az egyes szolid bankok és hitelszövetkezetek eddigi áldásos működését megbénítaná, s csak újabb alkalmat nyújtana az uzsorának és a spekulációnak. Habár a miniszteri engedély megszerzése tán nem is ütközne túlnagy nehézségbe, de már maga a tudat, hogy erre szükség van, a birtokforgalmat gátolná, nehézségekkel küzdő és birtokát értékesíteni akaró gazdát az ily rendelkezés megfosztja az eladás lehetőségétől, s módot ad az ügyvédek újabb konjunkturájára, gazdák költségcsökkentésére és politikai protekció szerzésre, mely a gazdák újabb guzsbakötését jelentené.

Csodálatos telenség, hogy az ország lakóinak 85%-át kitevő gazdasági társadalom, mely az ország össztermelésének 65%-át állítja elő gazdasági termény alakjában, sehol és senkinél nem talál védelemre. Lehet, hogy a szerbiai viszonyok államérdekből ezt diktálják, de hát hol vannak a szlovéniai képviselőink, hogy ez ellen nem tiltakoznak, mikor a mi viszonyaink mást követelnek. A vajdasági képviselők már bejelentették az ezen § elleni tiltakozásukat, s mi felkérjük pártállásra való tekintet nélkül ország-, vármegyei és községi képviselőinket, nemkülönbön gazdasági és közgazdasági intézményeinket, hogy haladéktalanul jelentsék be tiltakozásukat a pénzügyi törvény ily értelmű szövegezésének törvényesítése ellen.

Ez az újévi ajándék, a megígért adócsökkentés és olcsó mezőgazdasági hitel fejében bizony borzalmas csapás volna a már is válságban levő mezőgazdaságra; s itt látszik meg legjobban, hogy a gazdák ne fiskálisokra,

Zahvala.

Po smrti nepozabne soproge, matere, sestre, tašče in stare matere, je od naše strani nemogoče nebrojne izraze dobrodejne ljubezni in sočutja posebej zahvaliti.

Zato prosimo vse sorodnike, prijatelje in znanke, ki so s pristrčnimi besedami in udeležbo pri pogrebu sočutno tešili naša po težkem udarcu usode razboljenega srca naj tem potom prejmejo našo zahvalo.

Žalujoča družina
Kemény.

Köszönetnyilvánítás.

A felejthetetlen feleség, édes anya, testvér, anyós és nagyanyánk elhalálása alkalmával lehetetlen részünkről e számtalan jóleső szeretet és együttérzés megnyilvánulását egyenként megköszönni.

Ezért kérjük mindazon rokont, barátot és jóismerőst akik szívélyes soraikkal és a temetésen való megjelenésükkkel e súlyos sorscsapástól megtört szívünk fájdalmát részvételükkel enyhítették fogadják ezuton hálás köszönetünket.

A gyászoló
Kemény család.

tanárookra és és írni-olvasni ne tudókra bizzák sorsuk intézését, hanem igenis művelt és élettapasztalattal rendelkező olyan gazdákra, kiknek egy és ugyanaz a fájdalmuk.

István gazda

KÖZGAZDASÁG.

A dohányárusok jutalékát lezártították az eddigi öt százalékhelyett négyre. Az állami monopol vezérigazgatósága december 23.-án kelt 37.880 számú rendeletével a kis törzéseknek a dohány cikkek árusításáért járó eddigi százalékhelyett négy százalékra szállította le. A rendelet január elsején lépett életbe. A rendelet, amely a kis trafikok körében élénk visszatetszést keltett — a továbbiakban úgy intézkedik, hogy a cigaretták papírok árusítása után hat százalékhelyett, míg a gyufa után öt százalékos kedvezményt ad az árusítóknak. A trafikosokat a rendelet érzékenyen sújtja.

A trafikosok most sztrájkba készülnek. A dohányárusok szövetsége elhatározta, hogy január hónap első felében rendkívüli gyűlést hív össze, melyen határozati javaslatot terjesztenek elő és kimondják az általános sztrájkot, amely két napig fog tartani. A tiltakozó sztrájk után egy hónapi időt adnak a kormánynak, hogy a rendeletet vonja vissza és adó könnyítéseket adjon a dohányárusoknak, — ellenkező esetben visszaadják engedélyüket és általános sztrájkba lépnek mindaddig, amíg kívánságaikat teljesítik.

A minisztertanács megállapította az adó kulcsokat. Minden adó kulcs progresszív lesz, csak a járadékadóé nem. A földadó minimális kulcsa 12%, és emelkedik 22%-ig. A vállalatok és foglalkozások adója 6, 8 és 10%. A házadó minimális adó kulcsa szintén 12%. A tisztviselők között nem lesz különbség, t. i. állami vagy magán tisztviselő itt a maximális adó kulcs 9%.

A Mura szabályozása. A földművelésügyi minisztérium törvényjavaslatot készített a sürgős folyamszabályozási munkálatokról és törvényjavaslatot a miniszter tanács elé ter-

jesztette. A törvényjavaslat felhatalmazza a földművelésügyi minisztert, a folyókön, így a Murán is folyam szabályozási munkálatokra, hogy ezáltal a vízfolyást és az áradásokat megakadályozza. A törvényjavaslat 500 millió dinár kölcsön felvételére ad felhatalmazást s ebből az összegből a Mura folyó szabályozására 40 millió, a Dráva szabályozására 45 millió dinár van előirányozva.

Az üzletzárást az egész országban egységesen rendezik. A szociál politikai minisztériumban már elkészítették a kormányrendeletet mely az egész országban egységesíteni fogja az üzletek zárását és nyitását, valamint a munkaidőt. A kormányrendelet kiterjed azokra az üzletekre is, ahol segéd munkaező nem dolgozik. A kormány már február elsején életbe akarja léptetni a rendeletet.

Hány bank van Jugoszláviában. A kereskedelmi minisztérium hivatalos adatai szerint Jugoszláviában 703 pénzintézet van. 1.863.201.000 din. befizetett alaptőkével; 593.162.000 tartalék alappal, továbbá 7.474.278.000 dinár betéttel. A folyó számlák összes passzívuma 3.862.608.000 dinár.

Mozi gépezeteknek vizsgázniok kell. A kereskedelmi és iparügyi minisztérium 5258—1927 sz. a. rendelete szerint mezitulajdonosok csak vizsgázott gépezeteket alkalmazhatnak.

Egy elsőrangú primhegedű elhalálozás miatt eladó. Érdeklődni lehet BAKÓ KÁROLY tanítónál Strukovcin.

Nagyban! Kicsinyben!

Varrógépek
Írógépek
Kerékpárok és
Alkatrészek
valamint Gummik
jó és szolid kivitelben kaphatók

Nemecz János

vaskereskedésében

Murska Sobota.

KERESKEDELEM.

Áru:

LJUBLJANA január 20.

100 kg.	Buza	Din.	305—315
"	Rozs	"	305—
"	Zab	"	225—
"	Kukorica	"	200—225
"	Köles	"	225—
"	Hajdina	"	250—
"	Széna	"	50—65
"	Bab cseres.	"	450—500
"	vegyes bab	"	350—
"	Krumpli	"	75—100
"	Lenmag	"	370—380
"	Lóhermag	"	1800—1900

BENKO: január 20.

1 kg.	III.	II.	I.	prima
Bika	7.—	8.—	9.—	10.—
Üsző	7.—	7.50	8.50	9.—
Tehén	4.—	5.—	7.—	8.—
Borjú	—	—	10.—	12.—
Sertés	—	—	17.—	17.50
Zsir I-a	—	—	23.—	28.—
Vaj	—	—	—	30.—
Szalonna	—	—	—	24.—
Tojás 1 drb.	—	—	—	1.50

Pénz.

1 Dollár	= Din.	56.70
1 Pengő Budapest	=	10.—
1 Schil. Bécs	=	7.99
1 Kor. Praga	=	1.67
1 Lira	=	2.46
Zürichben 100 Din	=	9.135 sfrk.

Vsakovrstne sirove
in svinjske kože

k u p u j e

po najvišji dnevni ceni

Franc Trautmann

Murska Sobota

Cerkvena ulica 191.

ÁLLANDÓAN KAPHATÓK:

Szalona kg-ja Din 24.-

Zsir " " 23-28

Háj " " 26.-

Tőpörtő, kolbász stb. stb.

BENKO mézszárszékben

MURSKA SOBOTA.

SZNEJÉ I MLADO'ZENCI!

Prvle kak szi szpokupjete Vase potrebscine za 'zenitev poglednite v trgovino A. KIRÁLY M. Sobota, glávni trg, gde je velika zaloga i szbera v korinaj vencov, slarov za szneje, strumfile in vse drobno blágo kaj sze pri tej prilikai nūca.

Velika zaloga 'zenszki krscsákov i rázno traletno i drobno blágo.

Szolidna posztre'zba! Niszike oéne!

A. KIRÁLY

trg. Klobuki perilom in kratkim blagom
MURSKA SOBOTA.

Glávni trg. Bergerova hisa